

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10.630 in 10.349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6,

Važno mednarodno vprašanje

Če odgovarjajo resnici vesti, ki prihajajo iz Londona, Pariza in Washingtona, da bo namreč nemški državni vodja Hitler v svojem težko pričakovanem govoru 28. aprila postavil zahteve tudi v imenu Italije, ki si, kakor znano, najbolj prizadeva, da bi prišla v posest pristanišča Džibutija ob Rdečem morju, potem je to vprašanje postalo v kompleksu sedanjega mednarodnega položaja zopet važno.

Znano je, da je Italija že koncem lanskega leta poleg položaja italijanskih kolonistov v Tunisu in sodeležbe pri upravi Sueškega prekopa označila kot neobhodno potrebno tudi rešitev vprašanja Džibutija, ki je glavno mesto in pristanišče francoske Somalije, zato da se ustvari v območju Sredozemskega in Rdečega morja položaj, ki bo ustrezal koristim italijanskega afriškega imperija, oziroma jim ne bo v škodo. Francija je na zahteve Italije, o katerih pa do danes javnost še ni izvedela, kako so točno formulirane, ali gre za spremembo teritorialne posesti, kar se namreč Džibutija tiče, ali pa samo za kakšne posebne gospodarske pravice in koncesije, že večkrat odgovorila, da ne more biti govora o odstopitvi niti ene same pedit francoske kolonialne posesti v Afriki. Vendar pa bodo italijanske zahteve, naj bodo kakršnekoli že, morale v kratkem spet priti v razpravo kot del vseh vprašanj, ki molijo ravnotežje velikih sil in so dovedla do tega, da smo postavljeni pred alternativo: vojna ali mir. Ker se bo torej tudi džibutsko vprašanje začelo diskutirati, je prav, če si ga ogledamo pobliže.

Džibuti je za Italijo, odkar si je osvojila Abesinijo, zelo važen zaradi tega, ker je začetna obalna postaja edine železnice, ki veže Abesinijo, oziroma njeno prestolnico Addis Abebo z obaljo Rdečega morja in Evropo. Železnica je dolga 748 km ter je začela obratovati leta 1917 in more prevoziti na dan 800 ton. Tovorni vozovi zmorejo vsak 20 ton prevoza in so zgrajeni po najnovejših tehničnih zahtevah. Nekaj časa sem vozijo na progi tudi štirje motorni vozovi trdke Fiat, ki prevažajo razdaljo do Addis Abebe v osmih urah namesto v treh dneh, ki jih potrebuje običajni tovorni vlak. Lastnica te železnice je francoska delniška družba Compagnie du chemin de fer Franco-Ethiopien, ki ima 17.300.000 frankov kapitala. Vseh delnic, od katerih velja danes vsaka 500 frankov, je 346.000, od katerih je imel bivši abesinski cesar 46.000. Ker so bile te delnice upravljane v Parizu, jih je bivši cesar hotel uporabiti kot svojo last, toda pariško sodišče mu jih ni priznalo, češ da niso cesarjeva osebna lastnina, marveč svojina abesinske vlade. Leta 1935 je Francija od svojih delnic v pogodbi, ki jo je Laval dne 7. januarja podpisal z Mussolinijem, odstopila Italiji 20% svojih delnic. Italija je nato pokupila še vse delnice, ki so se prodajale na trgu in je s tem dobila v svoje roke okroglo 40% vsega družbenega kapitala.

Z italijanske strani se upravi te železnice očita, da je nemarna, vendar pa utegne to biti le eden izmed tistih razlogov, ki se navajajo, ako hočemo kakorkoli že podkrepiti kakšno zahtevo, ki je važna iz drugih razlogov. Zdi se, da je tehnična stran te železnice na precej visoki ravni in da je najbrž v Evropi veliko železnice, ki zaostajajo za francosko etiopsko železnico. Tudi zveza med pristaniščem in železnico ter gradbe za prekladanje blaga in za skladišča so v najboljšem stanju in vsaj za sedanje razmere zadostujejo. Res pa utegne biti, da so voznine previsoke, zakaj za prevoz ene tone moke iz Džibutija do Addis Abebe je treba plačati 1350 francoskih frankov ali okroglo 1600 din. Sicer pa blagovni promet železnice zelo pada, medtem ko istodobno narašča osebni. Vzrok tega je okoliščina, da Italija mnogo svojega blaga uvažva v Abesinijo s tovornimi avtomobili neposredno iz Masave ali celo iz Mogadiša, čeprav so razdalje tamkaj večje — 1200 do 1500 km — in stroški prevoza mnogo višji kakor po železnici. Seveda bi Italiji ta železnica veliko koristila, saj ji je že za časa abesinske vojne tako zelo služila, da bi brez nje ne bila izlepa zmogla velikih težav, ki jih nalaga oskrbovanje velike evropske armade na tako oddaljenem ozemlju.

Vprašanje te železnice gotovo ni lahko. Kdor je neobhodno potrebuje, kakor jo Italija, je primoran, da si prizadeva dobiti nad njo vsaj nadzorstvo. Francija seveda vztraja na tem, da je njena last, čeprav danes po ogromnem delu teče po italijanskem ozemlju. Seveda pa je izhodišče te železnice, Džibuti, kakor tudi vsa francoska Somalija, naj bo razmeroma še tako majhna, važna politična in strateška postojanka Francije na vzhodni obali Afrike. Francija je potrošila mnogo denarja, da je iz te puščave, kjer je vročina najhujša v vsej Afriki in menda celo na svetu, napravila kolonijo, kjer je mogoče živeti, kjer se tudi nekaj pridobiva in kjer cvete živahna trgovina in je veliko blagostanje. Pristanišče je tako s trgovskega kakor z vojnega stališča zelo ugodno. In Džibuti, ki leži v globini Adenskega zaliva nasproti angleški koloniji in trdnjavi Aden, neovirano in varno nadzoruje ves promet v Rdeče morje in iz njega, torej vso važno pomorsko pot, ki vodi iz Evrope skozi Sueški prekop v Indijo in na Daljni vzhod, kjer ima Francija, kakor vemo, važne kolonije. Iz Džibutija, oziroma iz svoje Somalije Francija tudi lahko z vzhoda pristika na Italijo, če bi le-ta imela kakšne ekspanzijske želje, ki bi se iz Abesinije udeleževale v smeri proti angleškemu Sudanu in od tod mogle ogrožati francosko ekvatorialno Afriko, čeprav seveda na tej točki odločitev v borbi gotovo ne bi padla. Veliko bolj bi Džibuti prišel v poštev

Odhod našega zunanjega ministra v Berlin „Če bi Jugoslavije ne bilo, bi jo bilo treba ustvariti“ Odločno zavračanje vseh razburjajočih vesti

Belgrad, 25. aprila. m. Naš zunanji minister je danes odpotoval v Berlin, odvijajo se povabilu g. von Ribbentropa, šefa zunanjega ministrstva nemškega rajha.

Ta obisk g. Cincar Markoviča mu bo dal priliko, da skupno z nemškim zunanjim ministrom razmotri dosednji mednarodni položaj. Brez dvoma je, da je bil sestanek dogovorjen na obojestransko željo iz namere, da se učvrsti prijateljske zveze med Jugoslavijo in Nemčijo. G. Markoviču, ki ima v Berlinu mnogo dobrih zvez, ne bo težko obstoječe jugoslovansko-nemško prijateljstvo znova potrditi in učvrstiti.

V zadnjem času so se lansirale alarmantne vesti o odnosih nemške države nasproti Jugoslaviji. Od nemške strani so se te vesti najodločneje demantirale. V vseh nemških listih so bile najostreje kritike glede tega. O tem predmetu je pisal dr. Karel Megerle, eden od sedanjih najuglednejših nemških časnikarjev ter je med drugim napisal v »Berliner Börsenzeitung«: »Celokupna in močna Jugoslavija tako odgovarja nemškemu interesu v Podonavju in na Balkanu, da bi jo bilo treba ustvariti, če ne bi že obstojala.« Kanceler rajha je v svojem zadnjem govoru tudi poudarjal, da je Jugoslavija vodila hvaležno politiko ter je omogočila prijateljske odnose s Nemčijo.

Potovanje g. dr. Cincar Markoviča prihaja po obisku g. Galeacea, zunanjega ministra prijateljske in zavezniške Rumunije. Znano je, da je obisk romunskega državnika v rajhu izval najpovoljniji odmev v romunski javnosti. Ob tej priliki je »Timbuk«, osebno glasilo romunskega zunanjega ministra, med drugim poudarjal, da je ta obisk naravna posledica akcije za odstranitev vseh političnih nesoglasij med dvema državama. Prav tako je romunsko časopisje ob tej priliki skoraj enoglasno tudi poudarjalo, da namerava Rumunija voditi lojalno in korektno politiko napram Nemčiji.

Potovanje g. zunanjega ministra dr. Cincar Markoviča, do katerega je prišlo zaradi vzajemnega informiranja o stališču mednarodnih vprašanj, ima poleg tega še poseben namen z ozirom na bližnji govor kancelerja Hitlerja, v katerem bo obrazložil pogled Nemčije na mednarodni položaj.

Belgrad, 25. aprila. m. Danes ob 11.30 je odpotoval z zemunskega letališča v Berlin zunanji minister g. dr. Aleksander Cincar Markovič. Zunanji minister je odpotoval v Berlin na sestanek, ki ga bo imel jutri z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom, z novim ameriškim dvomotornim letalom Aeroputa »Lokhid Electra«, ki ga je pred kratkim nabavil za svoje potrebe Aeroput.

Z zunanjim ministrom so odpotovali v Berlin tudi kabinetni šef v zunanjem ministrstvu Slavko Šefarovič, svetnik zunanjega ministrstva Pavle Djordjevič, šef oddelka v zunanjem ministrstvu Stojan Gavrilovič in nemški poslanik na našem dvoru Viktor von Heeren. Pred odhodom se je

zbralo na letališču višje uradništvo zunanjega ministrstva na čelu z obema pomočnikoma dr. Piljo Smiljančičem ter šef tiskovnega urada g. dr. Kosta Lukovič. Navzoče je bilo tudi višje uradništvo nemškega poslaništva z odpravnikom poslov na čelu dr. Feinejem. Od vlade se je od zunanjega ministra poslovil prometni minister dr. Spaho, ki g. Cincar Markoviča zastopa v času njegove odsotnosti v zunanjem ministrtvu. Letalo, s katerim se je zunanji minister odpeljal v Berlin, je vodil šef-pilot Aeroputa g. Strževski, ki je pred kratkim z jugoslovanskimi letali preletel nad en milijon kilometrov.

Za prijateljske odnose v Podonavju

Berlin, 25. aprila. AA. DNB. Nemška diplomatika in politična korespondenca komentira prizadevanje Francije in Velike Britanije za obkolitev Nemčije in hkratu tudi beneške razgovore med grofom Ciano in dr. Cincar Markovičem ter pravi med drugim:

V nekaterih prestolnicah skušajo ustvariti vtis, da je škodljiv miru vsak poskus, da bi se poglobilo prijateljstvo med sosedji. Z Beneševim vladavi-

no je propadla ena izmed najvažnejših točk versajske politike, ki je zmerom stremila za tem, da prepreči sodelovanje med sosedami v Podonavju in da ustvarja neprestano neslogo med temi državami. Zdaj je pa odprta pot za konstruktivno sodelovanje v tej kotlini, pod pogojem, da se ne bodo druge države vtikale vmes in ne bodo ustvarjale novih razdorov. Jugoslavija je prva sprevidela možnost takšnega koristnega razvoja, ter je najprej izvedla svoje narodno zedinjenje, nato se je pa lotila skupaj s svojimi sosedmi nalogo, da ustvari mednarodno zaupanje in da ne bo več dovolila, da bi jo katera država, ki nima nobenega opravka v tem delu Evrope, izigrala. Beneški razgovori so utrdili italijansko-jugoslovansko prijateljstvo in tako le še bolj razširili in poglobili prijateljsko sosesčino v podonavski kotlini. Ta politika, ki jo bo sestane med dr. Cincar-Markovičem in v. Ribbentropom ponovno potrdil, se lahko z vso pravico imenuje politika miru. Nujno je, da ves svet vendar že sprevidi vse to, posebno pa tisti, ki se še zmerom ne morejo sprijazniti s čim tesnejšim sodelovanjem med podonavskimi državami, sodelovanjem, ki ni ustvarjeno za to, da bi tvorilo izhodišče politike tistih držav, ki nimajo nobene zveze s tem delom Evrope.

Na poti do jugoslovansko-madžarskega sporazuma

Rim, 25. aprila. b. V poročilih iz Budimpešte poročajo italijanski listi, da so madžarski uradni krogi s simpatijami sprejeli sklepe italijansko-jugoslovanske konference v Benetkah, za katero smatrajo, da se madžarski krogi, v kolikor gre za jugoslovansko-madžarske odnose, popolnoma strinjajo z ugotovitvijo, da je madžarsko-jugoslovansko zblizanje potrebno, kar se je v ostalem poudarjalo že pri zadnjem obisku madžarskih državnikov v Rimu. Diplomatsko delovanje, ki bo dovedlo do sklenitve jugoslovansko-madžarskega sporazuma o nenapadanju, se bo pričela v najkrajšem času.

Dopisniki italijanskih listov poročajo iz Bukarešte in Sofije, da tako v romunskih kot tudi v dobro poučenih bolgarskih krogih računajo s tem, da bo skorajšnja sklenitev jugoslovansko-madžarskega nenapadnega pakta odprla pot širšemu sodelovanju v Podonavju, ki se bo spravilo

v sklad s političnim osiščem Rim-Berlin.

Isti listi poročajo, da se bo pri skorajšnjem obisku jugoslovanskega zunanjega ministra g. dr. Cincar-Markoviča v Berlinu tudi izkazalo, da Nemčija slejkoprej vzdržuje z Jugoslavijo prijateljske zveze in da želi, da se medsebojno sodelovanje še bolj okrepi, ker je to v interesu obeh držav.

Madžarski tisk o beneškem sestanku

Budimpešta, 25. aprila. AA. Stefani: Madžarski listi posvečajo še zmerom veliko pozornost beneškemu sestanku. Vladni list »Esti Ujszag« navdušeno pozdravlja beneški sestanek in pravi med drugim, da odslej ni več dvoma o dobrem razmerju med Budimpešto in Belgradom in da bo to razmerje dobilo v bližnji bodočnosti še lepšo prijateljsko obliko. List priobčuje anketo o naziranju diplomatskih krogov: iz te ankete se vidi, da bo Rumunija ob priliki sedanjega potovanja svojega zunanjega ministra v Rim sledila jugoslovanskemu zgledu, to je, potrdila se bo, da se sporazume z Madžarsko.

Francoski glas o posvetu v Benetkah

Italija je dala nova zagotovila glede Albanije

Nemčija bo izjavila, da bo spoštovala jugoslovanske meje

Pariz, 25. aprila. TG. »Jour — Echo de Paris« objavlja dopis svojega posebnega dopisnika, ki se je udeležil sestanka med jugoslovanskimi in italijanskimi zunanjim ministrom v Benetkah, ki javlja svojemu listu, da ob priliki tega sestanka niso nastale nobene nove obveznosti za Jugoslavijo. Na posvetu sta stali v ospredju dve vprašanji, Albanija in Madžarska.

Glede Albanije je grof Ciano dal Cincar Markoviču ponovna zagotovila, da zasedba Albanije ni naperjena proti Jugoslaviji, ker je italijanska vlada dala sporočiti v Belgrad že za časa zasedanja Albanije, in da Italija ne bo pustila, da

bi Albanci razvijali kakšno iredento med Arnavti, ki prebivajo v Jugoslaviji. Grof Ciano je dodal, da Italija tudi ne bo utrjevala albanske meje tam, kjer je skupna z Jugoslavijo in bo skrbela za to, da se na meji ne bodo pripetili kakšni neredi, ki bi mogli motiti medsebojno prijateljstvo obeh sosedov.

Glede Madžarske je Italija povedala, da je Madžarski svetovalec, naj uredi svoje odnose z Jugoslavijo in sicer tako, da se odrede enkrat za vselej vsakim težnjam po kakšni spremembi medsebojnih meja in da se naj zadovolji z jugoslovansko obljubo, da bodo madžarske manjšine zaščitene. Madžarski zunanji minister grof Czaky bo v kratkem obiskal Jugoslavijo.

Poleg tega je italijanski državnik omenil, da bi Nemčija slovesno izjavila, da hoče jamčiti za nedotakljivost jugoslovanskih meja v sedanji obliki. Verjetno bo nemški zunanji minister to možnost omenil ob priliki Cincar Markovičevega obiska v Berlinu v sredo, dne 26. aprila.

O paktu proti kominterni v Benetkah ni bilo govora in so vse vesti o tem izmišljene.

100 milijard din za morilno orodje

London, 25. aprila. c. Danes je finančni minister sir John Simon predložil spodnji zbornici načrt novega preračuna. V novem preračunu je določena vsota 400 milijonov funtov, to je 100 milijard dinarjev za oboroževanje.

Metaxas veruje v mir in pozivlje k skrajni požrtvovalnosti

Atene, 25. aprila. AA. Grški predsednik vlade Metaxas je govoril snoči na banketu, ki so ga priredili v njegovo čast atenski inženirji. Metaxas je med drugim dejal, da je Grčija močna in velika in oborožena ter da je mirno prestala razburljive dneve, obkrožena z milijoni svojih otrok, ki ne bodo dovolili okrnitve integritete in časti domovine. Grki so pripravljeni žrtvovati življenje za domovino. Res je, da je v času, ko so vsi Grki stali na mrtvi straži, začel od kralja pa do zadnjega državljanca, pet ali šest oseb tajno zapustilo ponoči svoje domove ter trkalo na vrata drugih

za francosko brodogradnjo, ki bi tukaj stražila Italijo, oziroma njeno brodogradnjo v Rdečem morju samem, zlasti če bi se Franciji posrečilo ugotoviti mali otoček Šejk Said nasproti Džibutiju.

Za Italijo je seveda Džibuti prav zaradi teh razlogov zelo neprecenljiv in zelo zaželen. Kako se bodo mogle koristiti Francije in Italije tukaj spraviti v sklad, bo pokazala že bližnja bodočnost.

hiš, ki pripadajo tujcem. Klicali so: Odprite nam ker brez nas ni narodnega edinstva. Toda ni se jim posrečilo vznemiriti prebivalcev teh hiš, ker je noč hitro minula, ko pa se je pojavil dan, so bila dana dragocena zagotovila glede neodvisnosti in integritete Grčije. Mnogi znaki kažejo, da gremo miroljubni bodočnosti nasproti. V tem oziru ni mogoče dati formalnih zagotovil, toda to čutim tudi upam in prosim Boga, da se moja napoved tudi takrat pokaže kot točna. Vas, tehnični grški svet zanima mir, toda ne pozabite, da boste vi, grški tehniki poklicani, da v miru in v vojni služite domovini.

Nato je Metaxas govoril o delu vlade za narodno obrambo, za katero je Grčija v toku zadnjih treh let izdala 9 milijard drahem. Ta vsota bo v kratkem preokrajšala 10 milijard. Nato je govoril o investicijskih delih, za katere se uporablja kapitali, zbrani v državi, ker je vlada proti zunanjim posojilom. Metaxas je končal svoj govor s pozivom, naj vsi Grki ohranijo disciplino in duh požrtvovalnosti.

Gospodarstvo

Ureditev hmeljske proizvodnje in kupčije

Ljubljana, 25. aprila 1939.
Danes popoldne je obiskala bana g. dr. Natlačena svetilna deputacija zastopnikov hmeljarjev iz savinjske doline ter mu izročila naslednjo spomenico:

Spomenica.

O hmeljarstvu se v splošnem govori, da je to nekaka loterija ali hazardna igra, ker cene nobenega kmetijskega pridelka ne kolebajo in nihajo tako kot hmelju. To domnevo potrjuje tudi zgodovina onih predelov naše banovine, kjer se goji ta kmetijsko-industrijska kultura, ki nam kaže, da so si hmeljarji nekajkrat znatno opomogli, še večkrat jih je pa nezanesljivost pripeljala na rob propada in je znatno število hmeljarjev tudi propadlo.

Prvič zahteva kultura hmelja neprimerno več praktičnega znanja in so pridelovalni stroški neprimerno višji od ostalih kultur, drugič so pa za uspešno hmeljarjenje neobhodno potrebne ogromne investicije, ki gredo kar v stotine milijonov, saj so hmeljarji v teku desetletij investirali za zgradbo hmeljskih sušilnic in nabavo hmeljov okrog 200 milijonov din.

Statistika zadnjih hmeljskih sej nam pa kaže, da so v mnogih primerih niso krili niti pridelovalni stroški, kaj šele, da bi te ogromne vsote investirane v naših hmeljskih okoliših, nosile primerne obresti.

Trije vplivi so, ki povzročajo silovito kolebanje hmeljskih cen, kar je vzrok težki zadolžitvi hmeljarjev in propadu številnih hmeljskih posestev: nadprodukcija, konjunktorno hmeljarstvo in nerealna hmeljska trgovina.

Kadar je hmeljska konjunktura ugodna in se dosežejo zadovoljive cene, se z mrzlico naglo širi površina nasadov in ustanavljajo novi okoliši. Večina takih hmeljarjev konjunkturistov najprvo naseda spretnemu manevriranju hmeljske trgovine in prodaja blago za slepo ceno.

Interes hmeljske trgovine je pa vsikdar bil kvantitativno pridelovanje hmelja in širjenje hmeljarstva izven strižene hmeljskega okoliša, kjer se ne polaga potrebna paznja na kvaliteto pridelovanja hmelja, da lahko s takim blagom uspešno pritiska na ceno kvaliteta blaga.

Hmeljarji konjunkturisti svojega kratkotrajnega hmeljarjenja ne obramečujejo z značilnimi investicijami, ki so nerazdružljivo zvezane s kvalitativnim pridelovanjem hmelja, tudi so pridelovalni stroški znatno manjši, svoje blago nudijo trgovini za vsako, čeprav sramotno ceno, spričo poplave kvaliteta blaga, cenene blaga se kvaliteto blago ne more uveljaviti in se ne krijejo pridelovalni stroški, vrhu vsega pa še silovito trpi s težavo priborjen sloves našega hmelja, a spretnemu manevriranju hmeljske trgovine pa uspe,

da ji kvaliteto blago skoraj zastoni pade v plen, zaradi česar pa se upropašča narodno premoženje banovine in države.

Da pa lahko hmeljska trgovina uspešno licitira cene hmelja navzdol, zato se običajno naši hmeljski trgovci komisijonari, ki so splošno orodje v rokah inozemske, večinoma židovske trgovine, obdajajo s celim tropom podnakupovalcev-tekačev, ki besno tekmujejo med seboj, kdo bo čim boljše blago po čim nižji ceni izvil od hmeljarjev. Pri tem svojem nečednem poslu pa se poslužujejo izmišljenih, neresničnih vesti. Ko pa nalete na nepodučenega hmeljarja, ga obdelujejo toliko časa, da se jim poereči izvabiti od njega blago po smešni ceni, kar jim služi za nadaljno podlago pri nakupovanju. V poročilih svetovnim hmeljskim velefirman se takoj javi, da se izbrano blago dobi po tej in tej ceni, cena hmelju pa je ubita, narodno premoženje banovine in države pa je oškodovano za težke milijone.

V ilustracijo navajamo povprečne cene med savinjskim in žateškim hmeljem v letu 1935, ko smo pridelali brezhibno blago. V Savinjski dolini se je dosegla povprečna cena 26 din, v Žatcu pa 51 din, torej je znašala razlika 25 din pri kg hmelja. Da pa je cena našega blaga napram cenam na svetovnem trgu pravično uravnotežena, sme razlika med žateškim in našim hmeljem biti samo 4 do 5 din nižja. Ker smo pa v tem letu pridelali 21.500 stotov, je bilo s tem naše hmeljarstvo, a obenem tudi narodno premoženje banovine in države oškodovane za 2.150.000 kg po 20 din, t. j. 43 milijonov dinarjev.

Da se odmoremo temu zlu, je dala kraljevska banska uprava dravske banovine banovinskemu hmeljarskemu nadzorniku nalog, da izdela osnutek zakona o hmelju, ki je bil predložen na anketi hmeljarjev in hmeljskih trgovcev v Celju, dne 7. jan. 1939. Ker pa je osnutek tega zakona naletel na silovit odpor nerealne hmeljske trgovine in priložnostnih hmeljarjev, ki bi radi v kalem ribarili, nujno prosimo hmeljarji strižene hmeljskega okoliša v Savinjski dolini vse merodajne faktorje, da store vse potrebne korake, da gospod kmetijski minister glasom obstoječega amandmana v finanč. zakonu za leto 1939/40 potom uredbe z zakonomo močjo čimprej uveljavi omenjeni osnutek zakona o hmelju neokrnjen, a posebno ker je takšna uredba življenjske važnosti našega hmeljarstva, da se z zakonsko močjo urede težke razmere, ki kriče po ureditvi. Končno naj pripomnimo, da se je bolj treba ozirati na korist dveh tisočev hmeljarjev, kakor pa na 15 hmeljskih trgovcev, katerih nekateri se strahovito boje urejenih razmer v hmeljski trgovini, ki jih predvideva omenjeni osnutek.

Nabava surovin za našo industrijo

Vprašanje nabave surovin za našo industrijo zadeva na velike težkoče, ker smo zaradi slabega izvoza v devizne države dobili zadnje čase manj deviz kot jih potrebujemo za nakup raznih važnih surovin. Naš položaj je še slabši po priključku Češke in Moravske Nemčiji, ker smo prej mnogo takih surovin uvažali po kliringu iz Češke, oziroma Moravske.

Zaradi tega se sedaj vedno bolj čuje mnenje, naj bi se del naših potreb bombaž pokrili z uvoženo umetnega prediva, ki ga proizvajata Nemčija in Italija. Toda to zadeva na velike težkoče. Nekateri industrije skušajo uvažati bombaž iz Turčije, ki je postala važen dobavitelj in s katero smo v kliringu. Turški izvoz bombaža znaša 5000 do 10.000 ton letno. Vendar je turški bombaž dražji kot bombaž, ki ga lahko uvažamo iz deviznih držav. Najboljša rešitev pa se še zdi nekaterim, da bi naša tekstilna industrija sklenila večje kompenzacijske posle z Egiptom in levantskimi državami, kjer bi dobila v zameno surovine. Seveda se hoče tudi pospešeno povečati naša domača proizvodnja bombaža. Končno se govori tudi o načrtih za kotonizacijo konoplje, katere je mnogo v naši državi.

Pri volni gredo stremljenja merodajnih faktorjev za tem, da povečajo domačo proizvodnjo (uveden bo najbrž obvezni odkup volne v naši državi). Ne bomo mogli zmanjšati uvoza tkanin iz Anglije, ker smo na ta uvoz pogodbeno vezani.

Usnjarska industrija, ki potrebuje tudi mnogo kož iz inozemstva, si bo morala pomagati s kompenzacijami: uvoz kož za izvoz usnja.

Tudi mlarska industrija, ki porabi mnogo kokosovega olja, bo morala preiti na domače surovine. Predvsem gredo stremljenja za tem, da se izboljšajo domača rastlinska olja, ki bi potem prišla v poštev kot surovina.

Z vsemi navedenimi ukrepi bo najbrž mogoče zmanjšati naše potrebe v devizah, s katerimi danes ne razpolagamo.

Tečaj funta. Zadnje tedne gredo stremljenja vseh naših merodajnih faktorjev za tem, da se pospeši izvoz v devizne države. Nekateri interesi so predvsem predlagali zvišanje tečaja funta šterlinga, katerega so si želele prodajati po 275, da bi bil izvoz rentabilen. Toda do tega ni prišlo. Sedaj poročajo iz Beograda, da ni misliti na zvišanje cen funta, odnosno znižanje dinarja, da bi se pospešil izvoz v neklirinske države. Podvzeti bodo povsem drugi ukrepi za pospeševanje izvoza v one države, ki plačujejo z devizami. Kajti v današnjih časih povišanje tečaja funta ne bi dalo onih uspehov, na katere računajo izvozniki in kar so stalno poudarjali v svojih predstavkah.

— Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po težki zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Bilance

Celjska posojilnica d. d., Celje. Zavodu zaupana tuja sredstva se lani narasla od 38.77 na 46.36 milj. din in je zaradi tega lahko reeskont bil zmanjšan od 2.7 na 0.85 milj. din. Med aktivni so narasle vse postavke, med njimi dolžniki od 38.0 na 40.8 milj. din. Nepremičnine so se znižale od 5.645 na 5.3 milj. din zaradi odprodaje. Bruto donose je narasel od 1.86 na 1.98, čisti dobiček od 0.545 na 0.58 milj. din. Dividenda ostane neizpremenjena 6%.

Obrtna banka v Ljubljani. Zaradi zmanjšanja starih obveznosti se je znižala bilančna vsota od 5.15 na 4.7 milj. din. Tuja sredstva v novem poslovanju so dosegla na koncu l. 1938 0.4 milj. din. Pri bruto donosu 0.30 (0.37) milj. din znaša čisti dobiček 1.079

dinarjev in se zato izguba iz prejšnjih let zmanjša na 0.37 milij. din.

Silos v Šabcu in Požarevcu. Iz Beograda poročajo, da je Priv. izvozna družba izvršila že vse priprave za začetek gradbe silosov v naši državi. V tork je bila v Beogradu že licitacija za zgradbo prvih dveh velikih silosov v Šabcu in Požarevcu, ki bosta imela vsak kapacitete 10.000 ton. Za licitacijo so se interesirale tudi mnoge inozemske tvrdke, predvsem angleške. Po teh dveh licitacijah je pričakovati, da bodo v najkrajšem času razpisana dela za zgradbo velikega sadnega silosa v Brčkem. Ta silos bo nekoliko večji kot je bilo prvotno v načrtu, ker bodo urejeni tudi skladišni prostori za suhe češplje.

Uvoz gosje in svinjske masti iz neklirinskih držav. Finančni minister je odredil, da od 6. maja t. l. dalje noben uvoznik, ki nima dovoljenja Narodne banke, ne more uvažati iz neklirinskih držav in tudi ne ocariniti gosje in svinjske masti (tar. št. 66). — (Iz bančnega in valutnega oddelka finančnega ministrstva.)

Prepoved izvoza hmeljskih sadik. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra in na podlagi čl. 13 zakonskega predloga o splošni carinski tarifi odredil prepoved izvoza hmeljskih sadik iz št. 36 točke 2 uvozne tarife zakonskega predloga o splošni carinski tarifi. Odlok stopi v veljavo, ko se razglasi v Službenih novinah.

Obrt na področju beogradske obrtne zbornice. Na področju beogradske obrtne zbornice je lani število obrtnih obratov naraslo za 1.443 (leta 1937 za 1.215) od 26.227 na 27.670. Prijav je bilo 2.535 (2.355), odjav pa 1.093 (972). Konkurzov je bilo 5 (2), poravnjav pa 1 (1).

Borze

Dne 25. aprila 1939.

Denar

Angleški funt 238 oz. 258

Nemški čeki 13.80

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen na 236.10—239.90.

Tudi nemški čeki so ostali neizpremenjeni na 13.70—13.90.

Grški boni so beležili v Zagrebu 32.65—33.35, v Beogradu 32.15—32.85.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 4.140.834 din, v Beogradu 6.215.000 din. V elektih je bilo prometa v Beogradu 2.747.000 din.

Ljubljana — Tečajsi primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2347.50—2385.50
Berlin 100 mark	1778.62—1796.98
Bruselj 100 belg.	744.50—756.50
Curih 100 frankov	995.00—1005.00
London 1 funt	207.10—210.30
Newyork 100 dolarjev	4405.50—4465.50
Pariz 100 frankov	116.95—119.25
Trst 100 lir	232.95—236.05

Curih: Beograd 10, Pariz 11.805, London 20.8625, Newyork 445.625, Bruselj 74.95, Milan 23.45, Amsterdam 236.55, Berlin 178.75, Stockholm 107.45, Oslo 104.825, Kopenhagen 93.125, Sofija 5.40, Varšava 84, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.20, Buenos Aires 103.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 432 —436

v Zagrebu 432 —436

v Beogradu 432.50—433.50

Ljubljana. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 96—98, agrarji 58—60, vojna škoda promptna 432—436, begluške obveznice 85—87,

Le še nekaj dni...

Imate časa, da si zastoni pridobite ceno od

301 nagrad, ki bodo razdeljene

z žrebanjem med naročnike „SLOVENCA“ v soboto, dne 29. t. m.

Nagrade so:

1 motorno kolo Ardie 125 cem.

1. 1 >Kremžarjevac mlatilnica,	10. 50 knjižnih zbirk,
2. 2 šivalna stroja,	11. 50 raznih skupin kuhinjske posode,
3. 5 radijskih aparatov,	12. 50 skupin razne porcelanaste in steklene namizne posode,
4. 1 nevestine bale,	13. 5 zlatih naličnih peres,
5. 10 moških ali ženskih koles,	14. 50 kosov različnega blaga za obleke, rjuhe itd.,
6. 20 žepnih ali zapestnih ur,	15. 39 raznih drugih nagrad, ki jih bomo še objavili.
7. 4 lepe harmonike,	
8. 5 >Leseec plugov,	
9. 5 bran,	

Vmes pa še popolnoma brezplačno potovanje v Rim z avtobusom pisarne >Okornč od 14. do 21. maja t. l.

Do žrebanja imajo pravico:

1. vsi, ki so naročeni na >Slovenca< najmanj že 3 mesece in ki bodo imeli plačano naročnino tudi na dan, ko bo nagradno žrebanje;
2. vsi, ki se nanovo naroče na >Slovenca< za tri mesece in ki bodo plačali tri-mesečno naročnino do;
- a) pri vseh naših zastopnikih do srede 26. t. m.;
- b) pri vseh naših podružnicah v Mariboru, Celju, Ptuj, na Jesenicah, v Kranju, Novem mestu in Trbovljah do petka 28. t. m. opoldne;
- c) pri upravi v Ljubljani do sobote 29. t. m. opoldne,

Kaj si morete misliti lepšega kakor lepe harmonike, ki jih bo dobavila znana tvrdka **MEINEL & HEROLD** v Mariboru in pa tvrdka **WARBINEK** v Ljubljani, Miklošičeva c. 2

Z vsem svetom ste v zvezi, če imate dober radijski aparat. Tvrdka „**RADIO**“, d. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 7, bo dobavila prvovrstne super radijske aparate.

Toliko, tako bogatih nagrad Vam pač ne nudi nihče drug kakor „SLOVENECA“. Zato ne odlašajte niti dneva, ampak takoj naročite največji in najboljši slovenski dnevnik „SLOVENECA“. Pridobite za naročnike „SLOVENCA“ svoje prijatelje in znance! Sreča Vas čaka!

Sreča bo Vaša!

dalm. agrarji 84—85, 8% Blerovo posojilo 95.50 do 96.50, 7% Blerovo posojilo 86—87, 7% posojilo Drž. hip. banke 98—99, 7% stab. posojilo 97.50 do 98.50. — Delnice: Narodna banka 7.300—7.500, Trboveljska 175—185.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 96—98, agrarji 58—60, vojna škoda promptna 432 do 436 (432), begluške obveznice 85—89, dalm. agrarji 82—84, 4% severni agrarji 58.50—60.50 (60.50), 8% Blerovo posojilo 96—98, 7% Blerovo posojilo 85.50—87 (86, 87), 7% stab. posojilo 98 blago. — Delnice: Priv. agrarna banka 205—210, Trboveljska 185—190, Gutmann 40—48, Sladk. tov. Osijek 90 blago, Isis 25 denar, Jad. plova 360 denar.

Beograd. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 97 denar, vojna škoda promptna 432.00—433.50 (432, 430), 432.50, begluške obveznice 84.25

do 84.75 (85, 84.25), dalm. agrarji 82.25—82.75 (84, 82.50), 4% severni agrarji (57.50), 6% šumske obv. 83 denar, 7% Blerovo posojilo 86 denar (86.50). — Delnice: Narodna banka 7.200—7.450, Priv. agrarna banka 205—207 (206).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bač 152—154, srem 151 do 152, slav 152—153, ban 151—152, vse 78 do 79 kg in 2%. — Moka: bač ban Og Ogg 237.50 do 247.50, 217.50—227.50, 197.50—207.50, 177.50 do 187.50, 147.50—157.50, 115—120, 112—115, srem slav 232.50—242.50, 212.50—222.50, 197.50—202.50, 182.50—192.50, 142.50—152.50, 115—120, 112.50 do 115. — Tendence lahke.

Sombor: Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Električne baterije so poznali že Babilonci

,Corpora delicti' ponarejevalcev dragih kovin prišla na dan

Kaj vse odkrije osrčje zemlje! Vsak dan se izpolnjuje beseda: »Nič ni tako skrito, da bi ne postalo kdaj očitno.« Vsak dan nam pa tudi potrjuje pregovor: »Nič ni novega na svetu!«

Pa je bilo že skoraj vse na svetu! V Egiptu so odkrili avtomate, ki so pred 3000 leti sami, brez človekovega posredovanja, točili sveto vodo — treba je bilo vreči vanje le majhen bankovec. Na Grškem so kočijaži imeli taksa metre, kakor jih imajo danes avtomatiki. V Mali Aziji so imeli streljane za puščice. Staremu svetu so bile znane tudi budilke na vodni curek. Sedaj pa pride iz Bagdada vest, da je stari svet poznal tudi električne baterije, ki so proizvajale tok za obrtne svrhe!

Člani iraškega muzeja v Bagdadu so pred nekaj meseci pri izkopavanjih v bližini Kujut-Rabua, južnovzhodno od Bagdada ob progi proti Kirkuku, našli lončne posode, ki so bile vsem starinšlovcem nekaj nenavadnega. Nekaj teh posod je bilo še dobro ohranjenih in so raziskovalci mogli pojasniti tudi njihov namen. Tak lonček je visok 14 cm, širok pa 8 cm. Zgoraj je posoda imela majhno odprtino, dolgo 3,3 cm. V to odprtino je bila pritrjena bakrena cev, ki je bila na dnu zaprta. Dno cevi je bilo 3 mm globoko pokrito s plastjo asfalta. Tudi zgoraj je bila cev zaprta z asfaltnim pokrovom. Skozi pokrov pa je bila vtaknjena železna palica. Ta železna palica pa je bila od neke tekočine že močno razjedena. Kljub temu pa so znanstveniki kmalu ugotovili, da je ta naprava dajala skromen električni tok!

Po najdiščih sklepajo, da so te lončne posode stare povprečno kakih 2000 let! Torej takrat že so bile znane električne baterije, ki sta jih evropskemu kulturnemu krogu na novo iznašla Volta in Galvani! Da bi te posode služile kakemu drugemu namenu, je težko uumljivo, ker v nobeno drugačno razlago te naprave ne spadajo. Tudi v bližini kraja Tel Omar so našli podobne posode s pritrjeno bakreno cevjo. V bližini Bagdada so take posode našli že prej, pa so bile toliko poškodovane, da ni bilo mogoče dobiti o njih celotnosti prave slike. Noben raziskovalec pa seveda ni upal sicer učenim Babiloncem podtakniti — električne baterije!

Toda v kakšne namene naj bi stari Babilonci uporabljali električni tok teh baterij, ki vsekakor ni mogel biti bogve kako močen? Najprej so znanstveniki mislili na kake vrste svetlobna znamenja, signale ali celo telefon. Toda za to ni bilo resnih osnov. K najbolj zadovoljivi razlagi je pomagal današnji Bagdad. Raziskovalci so namreč nekega dne postali pozorni na delavnico nekega zlatarja, ki je bil znan, da zna lepo posrebiti nedrge kovine. Delal je po starem postopku — galvanizacije, da mu namreč električni tok iz kosa srebra prenaša tenko plast srebra na nedrugo kovino in jo vso silno tenko prevleče. Z zlatom, ki ga je vseboval nekdanji cekin, bi bilo mogoče s pomočjo galvanizacije pozlatiti spomenik junaka na konju!

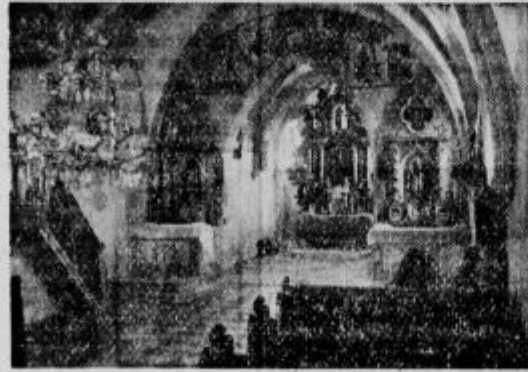
Tako so delali že v Babiloniji pred 2000 leti! Zlatarji starega veka so svojo umetnost zaupali samo svojim neposrednim učencem. Kako so prišli na galvanizacijo, ali po kakšnem naključju, ali

znanstveno in namenoma, je zaenkrat še skrivnost, jasno pa je, da so jim v ta namen služile omenjene — baterije.

Je pa še ena okolnost, ki razloži, zakaj so te naprave ostale vse doslej tako malo znane in zakaj se ne omenjajo v nobenih starih epish. Zlatarji, ki so bili posvečeni v skrivnost svoje obrti, so na ta način ponarejali drage kovine. Zgoraj opisana naprava jim je vsako kovino prevlekla z zlatom ali s srebrom, ki so jo potem oni dali na trg za pristno. Sloveli so po svoji umetnosti in včasih uživali sloves čarovnikov, sami pa so varovali svojo iznajdbo in jo zaupali le nasledniku v njihovi delavnici. Galvanizacija je bila njihova poklicna skrivnost, kakor je bila astronomija poklicna skrivnost njihovih sivečnikov! Zato je seveda tudi takratna javnost ni poznala. Zemlja jo je dala na dan, kakor že toliko drugih skrivnosti starih narodov! Zlatarjem pa se je splačalo varovati jo, saj jim je dajala slavo in — bogastvo.

Cerkev sv. Miklavža nad Celjem prenovljena

Celjsko kotlino zaključujejo od vseh strani prijazni grički, ki odpirajo tuje in domačine razgled na vse strani. Na nekaterih pa dominirajo stare cerkvice, ki kažejo ljudstvo, da tu še živi vera, ki je tako svojstvena lastnost slovenskega ljudstva. Tako cerkev sv. Jožefa na prijaznem gričku istega imena, kjer domujejo misijonarji, višje gori proti severu pa so cerkvice drugih župnij. Na jugu pa zaključujeta celjsko kotlino dva hriba na vsaki strani Savinje. Na enem so še zdaj

Notranjščina cerkve sv. Miklavža (Foto Kvas, Celje)

mogočne razvaline celjskega gradu, ki spominjajo Celjane in tuje na slavno preteklost. Na drugem pa domujejo v vzhodni hriba oo. kapucini, na vrhu pa je lepa, pravkar obnovljena cerkva sv. Miklavža. Zdi se, da je ta hriček še premalo znan in premalo upoštevan, dasi je njegova lega tako prijazna, dasi je ta griček prav tako pomembna razgledna točka kot stari grad.

Zdi se pa tudi, da so hoteli Celjani to svojo pogreško popraviti. Zato so obnovili cerkvico, da ne bi odbijala e svojo sicer častljivo, a nič kaj prikupno zunanostjo. Prav tako pa se kultivira okolica, tako da bo ta griček odslej naprej res

Slovenj Gradec

Tombola naših nameščenecv. Ze parkrat smo opozorili na tombolo, ki jo priredi naši nameščenecv v nedeljo, dne 4. junija t. l. Smatramo za potrebno, da na tombolo večkrat opozorimo naše čitatelje in prijatelje. Glavni dobiček tombole je nov avto »Opel Kadet«, šivalni stroj, 10 koles, vreča moke, moška in ženska obleka ter še 485 raznih drugih lepih dobikov. Omeniti moramo, da je podarilo tudi upravištvu »Slovenca« več dobikov v obliki enomesne brezplačne dostave lista dotičnim, ki bodo zadeli te srečne številke. Prireditelji so upravi »Slovenca« za uvidevnost in naklonjenost zelo hvaležni. — V nedeljo, dne 30. t. m. popoldne prirede naši nameščenecv tudi svoj članski izlet v Mežico, kjer bodo priredili »Prešernovo proslavo« z nagovorom narodnega poslanca gosp. Smeruja Rudolfa iz Ljubljane. Po proslavi bo članski sestanek.

Jesenice

Trgovske knjige, papir vseh vrst dobite v trgovini Krekovega doma.

Glej ga! Tudi najin oče rad je kuhinjsko čokolado MIRIM.

Otroški kotiček.

Konči Ahačič:

Nosan in Zalika

Po teh besedah sta se Zalika in Krasan spogledala in videla sta, da sta tako lepa, da se skoraj še spoznala nista: »Sva li res to, ali ne? Kdo to ve? Kdo to ve?« je vrela iz njunih nasmejanih usten.

Mojmoja pa je pobrala odžagani Nosanov nos, ga spremenila v zlato in z njim poplačala Zigžaga. Od samega veselega presenečenja in od pohlepa je Zigžag kar zazijal in to celo s svojim krmežljivim levim očesom: »Hvala, Mojmoja! Dasi si mala, si vendar besedo moško držala.«

spovedoval in delil sv. obhajilo. Obiskovalci cerkve naj čas, ko se mude v cerkvi, porabijo za molitev. Molijo naj za tiste, ki trpe, pri nas v naši domovini pa tudi v drugih deželah. Molijo naj tudi za naše sovražnike, posebno za tiste, ki nam strežejo po življenju.

Sprejeli bomo vdano življenje ali smrt, kakor hoče božja volja. Prosimo za smrt, če moremo s tem oprati naše grehe. Prosimo za življenje, če moremo s tem kaj prispevati za prerojenje sveta, ki je po naših grehih tako opustošen.«

nih najboljših sinov in hčera je hitelo čez morje. Kje so danes? Da, kje so? Ali mi to vemo? Slišimo njih krik? — Velika vprašanja! O njih nam bo predaval v nedeljo ob 9 o. K. Zakrajšek, podpredsednik Družbe sv. Rafaela v Ljubljane.

Prisega modernega pogana

Pred kratkim je bil pred nekim sodiščem v Londonu zaslišan eden izmed potomcev poljske plemiške rodbine Potocki. Prišel je iz Nove Zelandije in ko ga je sodnik vprašal kako in na kakšne svetlinje hoče biti kot priča zapričen, je dejal, da je njegova veroizpoved klasično poganstvo in da bo zato prisegel na Apolona. Predsednik ni imel nobenih pomislekov in tako je nekdanji grof, ki je po poklicu nekaj pesnika in astrolog, na boga nekdanjih Grkov prisegel, da bo govoril resnico.

Duhovna priprava na bombni napad

V grofiji Lancashire v Angliji je na glavnih vratih katoliške Marijine cerkve v Bolton-le-Sands razobešen velik letak naslednje vsebine:

»Obramba proti napadom iz zraka!

V primeru zračnega napada bo ta cerkev odprta noč in dan. Vedno bo tu duhovnik, ki bo

Kranj

Nadškof belgrijski g. dr. Ujčič v Kranju. — Lansko leto je preživel prevzvišeni nadškof belgrijski g. dr. Ujčič svoje poletne počitnice v našem lepem mestu. Prevzvišeni je odnesel iz Kranja najlepše spomine in zato rad pride v Kranj, kadar koli se mudi v Sloveniji. V torek dopoldne se je pripeljal iz Ljubljane v Kranj, kjer je bil na obisku pri g. dekanu Matiji Škrbecu.

Vse cenjene naročnike iz Kranja, ki še nimajo plačane naročnine od konca aprila, prosimo, da še danes poravnajo naročnino, da bodo postali deležniki velikega »Slovenčevega« žrebanja, ki bo prihodnjo soboto. Obenem opozarjamo, da bomo v nekaj dneh začeli ustavljati časopis vsem zaostankarjem. Naročnino poravnajte v »Slovenčev« podružnici v Kranju (pri vходу na novi most) ali pa donaslcu časopisa proti pravilnemu potrdilu.

Škofja Loka

V sredo, 3. maja bo v Kranju velik koncert Akademskoga pevskega zbora iz Ljubljane ob 21 v Narodnem domu. Kdor se želi udeležiti tega koncerta, naj si vstopnice preskrbi pravočasno. Predprodaja je na gimnaziji pri gimnazijskem slugi.

Metlika

»Naša krč kriči iz tujine...« Bela Krajina je dala tujini potoke svoje srčne krvi. Tisoč njene

»Tako bom poslal jezdecv v Volovodivko. Ko dobimo tele, bomo ženi izpustili. Sicer so vam od doma nekaj prinesli. Tu je bila žena iz Volovodivke — menda je vaša dekla — in vam je prinesla jesti. Hotela je z vami govoriti, toda predpisi tega ne dopuščajo. Zato sem prevzel živila jaz.«

»Komisar je dal župniku košaro z dvema hleboma kruha in dvema steklenicami mleka. Po velikosti košare in drugih znakih, je bilo videti, da je bilo prvotno v njej še marsikaj drugega. Župniku se je zdelo, da je boljše če molči in je košaro hvaležno sprejel.

Komisar je Nikandra zopet peljal v klet, prej ga je župnik še prosil, naj ne izda ženama, kdo jima je pomagal. Župnik je razdelil kruh med vse jetnike, ženi sta dobili dvojni delež, otroka pa mleko.

Komisar je držal besedo. Nista pretekli še dve uri, že se je zopet pojavil med vrati in izpustil obe ženi; dobil je iz Volovodivke župnikovo tele.

Se štiri dni je ostal župnik zaprt. Nobenih živil ni več dobil. Košaro, ki jo je dobil, si je ponoči položil pod glavo, vendar ni mogel spati. Mučil ga je mrčes, katerega je bilo toliko v kleti. Se hujše je bilo pomanjkanje svežega zraka. Četrty dan še ni mogel več sedeti, še manj se dvigniti. Zaradi smrada, vlažnosti in mokrote v kleti je zbolel. Ležal je na tleh, glavo je imel naslonjeno na košari, niti misliti ni mogel več. Končno je globoko zaspal, da so ga sojetniki komaj zbudili, ko je četrti dan prišel komisar in ga hotel odpeljati v pisarno. Po dolgem tresenju in prigovarjanju se je zbudil in je slišal, da ga kličejo v pisarno. Hotel je vstati, toda niti glave ni mogel dvigniti, njegove moči so odpovedale. Tedaj je komisar poklical dvoje možkih, ki so stali na dvorišču.

»Halo, pridita malo semkaj! Tovariš duhovnik je menda bolan, pomagajte mu ven!«

V klet sta stopila dva moža in odnesla župnika na dvorišče. Glava je visela župniku preko ramen enega izmed no-

»Vaša žena torej nima nobenega teka?«
»Ne, niti to ji več ne diši, kar ste jih prepo-

Pavel je prvič obiskal svojega bodočega tasta in tačto. Po obedu je dejal: »Vsa čast! Tako dobro kot samec že dolgo časa nisem jedel.«
»Stric, mi tudi ne,« je pristavil mali Mirko.

Aleksij Peljencov:

Ukrajina joka...

Župnik Nikander je pričel: »V celici sta dve ženi z majhnima otrokoma, ki vidno ginevata. Ženi sta vam dolžni tri in pol puda žita. Mislim, da nimate nič od tega, če ostaneta ženi še dalje zaprti. Se manj vam bo koristilo, če medtem otroka umrjeta. Zato bi ženama rad pomagal. Žita nimam, da bi jima plačal davek, zato vas prosim, če vzamete mesto zrnja kaj drugega? Če vzamete, tedaj bom obema ženama jaz plačal davek.«

»In kaj mi nudite?« je zvedavo vprašal komisar.

»Imam eno leto staro tele dobrega plemena, ki je v reji pri mojem sosedu v Volovodivki. To tele sem sicer hotel imeti zase, da bi imel ko bi dorastlo dobro kravo. Ker pa gre tu za dvoje majhnih otrok, ga ponudim mesto tri in pol puda žita. Od slehernega kmeta boste zanj dobili mnogo več. Vzemite zato to tele in izpustite ženi z otrokoma. Prosim vas.«

Komisar je peljal župnika Nikandra v pisarno, pustil je župnika stati, sam pa je pisal izjavo, da nudi župnik Nikander za izpustitev obeh žena svoje tele. Potem je dal papir župniku v podpis.

»Pustite mi prosim, da pripišem za svojo ženo še nekaj besed,« je prosil župnik komisarja. »Vedeti mora, da vzamete tele z mojim privoljenjem. Naj ne joka, v misli, da ji tele s silo jemljejo. Tudi vaščani bi se razburjali.

»Da, tako je boljše,« je pritrdil komisar. »Volovodivčani že tako vedno kriče.«

Ponudil je župniku košček papirja in ta je pripisal:

»Bodi potolažena, tele vzamejo z mojim privoljenjem in na predlog. Se živim.«

Komisar je vstal.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Stritarjeva 2 Ugodni trgovski krediti Telefon 21-49
Eskompt menic • Nakazila v inozemstvo • Obrestovanje vlog od 4% do 5%
Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve.

Gospodje, pozor!

Veliko izbire blaga za moške športne in promenadne obleke za poletje — nudi iz domačih in inozemskih tovarn po izredno nizkih cenah trdka

F. I. Goričar

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 29

Ker so novi prostori, je tudi zaloga nova!

KOLESA

kupite dobro in poceni
tudi na obroke pri

H. SUTTNER
Brezobvezen ogled!

Ljubljana
Aleksandrova 6.

Razglas

Uprava zavoda »Čačak« potrebuje precejšnje število spodaj naštetih delavcev, in sicer:

1. prvovrstnih orodničarjev,
2. varilcev (aluminija in duraluminija),
3. strugarjev z daljšo prakso (kovinostrugarjev).

Pogoji so dostavljeni Delavskim borzom in Obrtnim zbornicam ter se je za iste obrniti nanje.

**Gnojnične črpalke
brzoparilniki
štedilniki**

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi,
10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje
Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Razpis

Občina Cerklje ob Krki, srez krški, razpisuje pragmatično mesto

občinskega tajnika

Šolska izobrazba; 4 razrede srednje ali njeje enake strokovne šole.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. uredbe o obč. uslužbenih, je vložiti v 30 dneh po objavi tega razpisa pri tej občini.

Občina Cerklje ob Krki, dne 23. aprila 1939.

Za vsa v zidarsko stroko spadajoča

dela se priporoča

OGRIN ANTON

oblastno koncesionirani zidarski mojster

Nomenj — Bohinjska Bistrica

REUMATIS

najboljše sredstvo za mazanje proti revmatizmu. Iriganj, bolečinam v krizu in kosteh, išijas, protinu in podobnim boleznim. Še vsakemu je pomagalo, kdor ga je uporabljal, poskusite tudi Vi, da se prepričate in drugim priporočite! Ena steklenica 22 din. Pišite še danes

GRADSKA LJEKARNA

Ogl. S. br. 1900/1933

ZAGREB, Kamenita 11

Pozor interesentje,

ki bi kupovali hiše v Beogradu

Zaradi vaše osebne koristi, da bi naredili dobro kupijo in dobro naložili svoj denar, obiščite nas in pregledajte našo večjo zbirko hiš, ki jih imamo v izključni prodaji po zelo nizki ceni. Brez vsakih stroškov in obveznosti vam damo na razpolago avto, da si ogledate vse naše objekte.

CENTRALNI ZAVOD

za splošno trgovsko posredovanje, Obiličev venec 38, palača Ta-Ta, nasproti »Ruskega carja«. — Telefon 25-7-66.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda i din; ženitovanjki oglasi 2 din. Debele tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolišna, 3 mm visoka pečetna vrstica po 3 din. — Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobel

Služkinjo
ki samostojno kuha, takoj sprejme Bernik Marja, Linhartova 8. (b)

Hlapca
na kmetijo, vajenega konj in poljskih del — sprejem. Rupa 10, Kranj. b

Učenca v trgovino
z meš. blagom sprejme Medik Franc, Velika Nedelja. (v)

Potnike
manufakturište, postene in agline, sprejme. Ponudbe na: Svetina Bogdan, Slov. Javornik 88.

Samostojna kuharica
in izveščana sobarica dobita stalno dobro službo. Starost 30 let. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6508. (b)

Služkinjo
ki zna kuhati, izveščano v vsem gospodinjstvu, krščansko vzgojeno, takoj sprejme Mira Krek, Groharjeva 21, Mirje. (b)

Prvovrsten sluga
(Kammerdiener) in sobarica (Kammerfrau) se sprejmeta. Samo osebe, ki so večje vseh pripadajočih poslov in so bile uslužbene v družinah najvišjih krogov — naj pošljejo svoja priporočila s sliko (oboje se vrne) v upravo »Slovenca« pod »Prvovrstene« 6507. (b)

Razno

Gospod,
ki je 22. februarja 1939 na križišču Resljevo in Komenskega ulice po karambolu govoril s poško-dovanim mototeklistom, se naproša za prijaznost, da se zgleda zaradi pojasnila v odveti, pisarni dr. Knafljiča, Selenburgova ulica 3, Ljubljana.

Prodamo

Otroški voziček
globok, lep, prodam. Poljanska 15, IV, 10.

Orehova jedra
kg 25 din, ab. Tuzla, nudimo. Kamenjašević, Tuzla. (1)

Dobro ohranjen voz
500 kg težak, prodaj. Zupančič Tone, Troščine 5, p. Višnja gora. (1)

Polstabilna lokomobila
50—60 HP, izdelek I. ma-dzarske tovarne strojev, vsa popravljena in popolnoma v redu, napro-daj. — »Jugofurda«, Mir. Kras, Zagreb, Helmselova 54 D, telefon 22-265. (b)

Čebulček

dalje, gladijole, begonije in drugi gomolji po znižani ceni pri

Sever & Komp.
Ljubljana

Premoq

koks, drva nudi
I. Pogačnik
Ljubljana, Bohoričeva 5
telefon 20-59

Postrežba brezhibna

Javna dražba

galanterijskega blaga in kompletne naprave za izdelovanje rokavic, stelaž, pultov, osl, jermenice itd., bo v petek, dne 28. aprila ob 14 v skladišču Ljubljana-Rudnik 24. — Blago se lahko ogleda vsak dan, prodaja se tudi pod roko

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON STEV. 25-73

104 din

1 m' žaganih, zdravih in suhih bukovih drv, franco hiša; trbovoljski premog najceneje. RUDOLF VELEPIČ, Ljubljana VII, Jernejeva cesta. Telefon 27-08. (1)

CONTINENTAL

mesečno po Din 200—; za državne uslužbence po Din 100—

Ivan Legat
Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 80

»Presto« kolesa

večletna tovarniška garancija. — Na ugodne obroke. — Na zalogi tudi kolesa drugih znamk. Rabljena kolesa vzamemo v račun.

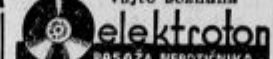
Nova trgovina
Tyrševa cesta 36
(Nasproti Gospodarske zveze).

Peki, pozor!

Stroj za mletje drobtin prodaj. Kirbiš, Celje. (1)

Priložnostne prodaje

ne iščite, ker dobite tovarniško nove plošče v poljubni izbiri že po Din 30—. Zahtevajte seznam.

elektroton
PASAJA NEBOŠČNIKA

Cepjeno trsje

večje množina, nudi Zlher Franjo, Zamušan. Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte cenik! (1)

Manufakturna trgovina
dobro ypeljana, v središču Ljubljane, napro-daj. — Potreben kapital 165.000 din. Ponudbe na Aloma Company d. z. o. z. Ljubljana, Aleksandrova 2/L, pod »Takoj« 6546.

Auto-motor

»Tatra« šport cabriolet eleganten, malo rabljen, se ugodno prodaj ali zamenja za nov avto z malim doplačilom. — Kirbiš, Celje. (1)

Posrestva

Kupim
stavbno parcelo, vilo ali hišo v mestu ali okolici. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6553. (k)

Vnajem

Hotel na Bledu
popolnoma opremljen, tik ob jezeru, se odda takoj v najem. Naslov: Židovska ulica 6/L, Ljubljana

SOBE IŠČEJO:

Sobo
tudi neopremljeno, s uporabo kopalnice, v središču mesta — iščem za 1. maj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Komfortno« 6541. (s)

Objave

V upravi »Slovenca« dvignite sledeče ponudbe

Dobra služba 5035
Gotovina, 4693 in 5257
Kmetovalce 3093
Marljiva 4653
Mirna 4296
Osamljena
Plačam v gotovini 5256
Pošten 5034
Pridna in poštena 4429
Pripravno za karkoli 5123
Soliden ponudnik
Solidnost, 4696 in 4325
Sončno 3397
Stalno 4298
Takoj 200
Takoj 4606
Takojšen nastop 2951
Tito 4292
Ugodno 5061
Zakon št. 45 — 5055
Zanesljiva 3828
Zanesljiva in hvaležna 2929
Zanesljiva in zdrava 4713
Zavarovalnica 3163
Z dežele 5126
Zmožen 5310
Zmožna 5925
Zračne visave 3224
400 mesečno 5598

'Koža na glavi v STRAHOVITEM STANJU - zdaj gosti, sijajni in bujni lasje'

Mr. Chappell, govorec o »strašnem stanju« svoje kože na glavi (vidi dolenje pismo), opisuje enega prvih simptomov umiranja las. Prhut, kraste, ostajanje las v glavniki — vsi ti pojavi govore, da lasje ne dobivajo svoje naravne hrane. In če to pojde tako naprej, bo rezultat — plešavost.

Kaj je naravna hrana las?

V mladosti so lasje gosti in zdravi, ker jih obkroži v koži glave hrana s štirinajstimi posebnimi in različnimi kemičnimi substancami. Kakor hitro se to prehranjevanje neha, preti plešavost. Velika je bila zasluga dr. ja Weidnerja za znanost, da je prvi odkril, katere so prav za prav te četrtnajstere substance, in da jih je potem priredil v obliki, v kateri jih lasna korenina lahko absorbira s zunanjo uporabo. Rezultat Dr. Weidnerjevih preiskovanj je Silvikrin. Silvikrin je naravna hrana las, ter če je korenina še živa, Silvikrin stori, da lasje zrastejo.

Kaj pravijo zdravniki?

Silvikrin ni noben tajni recept. Počnan je bil na preiskavo zdravnikom in kliniki. Sprejem je bil izreden. Zdravniki so se pohvalno izrazili o znanstvenem načinu, na kateri je bil obdelan problem

Korenino je treba hraniti. Kako Silvikrin hrani la se. Črna glavica »korenina« lahko izpade — prava korenina je vlaknasta izrastina pod njo. In ravno njo hrani Silvikrin

KAJ VAM JE POTREBNO: Proti prhutu — kadar lasje začno izpadati. Da bi kožo glave ohranili zdravo, da poljate lasje in da pride do izraza njihova naravna lepota —

Zahtevajte LOTION SILVIKRIN

Proti trdovratnemu prhutu, močnemu izpadanju las, kadar se že pokaže pleše — da bi obnovili rast las, uporabljajte koncentrirano naravno organsko hrano za lasje —

Zahtevajte NEO-SILVIKRIN

Silvikrin

poživlja rast las

Dobava lesa

Podpisani odbor sprejema ponudbe za dobavo smrekovega in jelovega lesa III. in IV. vrste — žagoodpadajoče brez gnilobe in loma — franko vagon nakladalna postaja.

Ponudbo je staviti po kubičnem metru za vsako vrsto posebej; lahko tudi samo za eno vrsto in manjše količine. Rabili bomo:

okroglega lesa od 15 do 19 cm premera, dolžine od 3 do 6 m	100 m ³
okroglega lesa od 20 do 24 cm premera, dolžine od 3 do 6 m	100 m ³
okroglega lesa od 25 do 35 cm premera, dolžine od 6 do 8 m	350 m ³
okroglega lesa preko 35 cm premera, dolžine od 6 do 8 m	50 m ³
tesane grede razne dolžine po specifikaciji 8—24 cm	300 m ³
deske debeline 25 mm, dolžine od 2.50 do 3.75 m	170 m ³
deske debeline 25 mm, dolžine od 4.00 m	100 m ³
plahi debeline 50 mm in 40 mm, dolžine 4 m	250 m ³
okrajci debli	5 vagonov

Dobava bi se vršila postopno v teku leta po naročilu.

Odbor za gradnjo proge Črnomelj-Vrbovsko v Črnomlju.

Vzajemna posojilnica

F. Z. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Uprava občine Bizeljsko

javlja prežalostno vest, da je umrl njen dolgoletni predsednik, gospod

Janežič Josip

veleposestnik, odlikovan z redom sv. Save V. stopnje in z redom Jugoslovanske krone

Blagega pokojnika bomo, kot prvaka bizeljskih vinogradnikov in res poštvalnega delavca za javni blagor, ohranili v trajnem, častnem in hvaležnem spominu.

Bizeljsko, dne 23. aprila 1939.